

عنوان مقاله:

تبیین ژئوپلیتیک سازه های رقابت در جنوب شرق ایران

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای، دوره 7، شماره 28 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

مراد کاویانی راد - دانشیار جغرافیای سیاسی، دانشکده علوم جغرافیایی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

افشین متقی - دانشیار جغرافیای سیاسی، دانشکده علوم جغرافیایی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

محمد رضا عارف - دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

بندر اقیانوسی چابهار به لحاظ ژئوپلیتیکی عرصه رقابت هایی است که می توان آنرا در دو مقیاس بررسی کرد. در مقیاس اول، پاکستان با توجه به تداخل حوزه سرزمینی جنوب شرق ایران، به دنبال بهره برداری حداکثری از توانش ها و امکانات دو ایالت سند و بلوچستان است. در مقیاس دوم، پاکستان بنابر رقابت ها و تنش های خود با هندوستان، بندرهای اقیانوسی هند از خط مرزی جنوب شرق تا جنوب که شامل ایالت های گجرات تا کرالا است، را به عنوان رقیب ژئواکونومیک خود می نگیرد. به همین دلیل، پاکستان با افزایش مناسبات خود با چین، درصدد است تا علاوه بر استفاده از روابط نه چندان مطلوب پکن - دهلی نو، از کریدور جنوبی خود برای اهداف اقتصادی بیشتر استفاده کند. در مقابل، هندوستان نیز با افزایش سطح روابط خود با ایالات متحده، توانسته است از ظرفیت بندرهای اقیانوسی خود استفاده کند. نوشتار حاضر بر این فرضیه استوار است که ایران برای استفاده از توانش های اقتصادی جنوب شرق خود و به ویژه بندر چابهار، چه رویکردی را باید اتخاذ کند؟ بنابر یافته های این پژوهش، به نظر می رسد که تشکیل ائتلاف منطقه ای با محوریت ایران، عمان، هندوستان و روسیه (IOIR) و سپس در مقیاسی بزرگتر، ائتلاف منطقه ای ایران، روسیه، هندوستان، پاکستان، عمان و چین (IRIPOC) می تواند ائتلاف ژئواکونومیک مناسبی برای استفاده بهینه ایران از توانش های راهبردی - اقتصادی جنوب شرق کشور باشد.

کلمات کلیدی:

جنوب شرق ایران، رقابت، ائتلاف، ژئواکونومی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1400688>

